

ואי תפס לא מפקינן מיניה -

And if he seized, we do not extract it from him

Overview

The גמרא concludes that פ"נ קנסא and it cannot be collected (from the מזיק) in בבל. However if the תופס is נזק (the property of the מזיק, up to the value of his היזק) we allow him to keep it. תפיסא puts restrictions on this אי.

אומר רבינו תם דוקא אי תפס [המזיק עצמו כגון] כלב או השונרא קאמר דלא מפקינן -
The ר"ת says this ruling that if the נזק seized payment, בי"ד does not extract it from him, is only if the נזק seized [the מזיק itself, for instance if he seized] the dog or the cat (that damaged), it is only then that the גמרא states that בי"ד does not extract it from him -

דבמזיק¹ הקילו חכמים שיוכל להחזיק בו אם לקחו בשעת ההיזק² -
For concerning the מזיק, the חכמים were lenient³ that the נזק may hold on to it if he took it at the time of damage -

אבל מידי אחרינא לא -

However concerning anything else, the נזק cannot seize it and keep it -

דאי בכל דבר שיתפוס לא מפקינן יבא לידי תקלה -

For if the ruling would be that whatever the נזק seizes we do not extract it from him, it will result in a debacle -

דהיום או למחר יגזול כל אשר לו ולא נוציא ממנו -

For either today or tomorrow the נזק will rob all that the מזיק possesses and בי"ד will not extract it from him -

דאין אנו דנין דיני קנסות⁴ וזה יפסיד יותר ממה שהזיק -

since we do not judge דיני קנסות (א"י), and the מזיק will lose more than he damaged.⁵

anticipates a difficulty:

והא דאמר בכיצד הרגל (למקמן דף יט,ב) ההוא חמרא דאכל נהמא ופלסיה לסלא -

And that which the גמרא states in כיצד הרגל, 'there was this donkey who ate bread and chewed up the bread basket -

וחייביה רב יהודה אנהמא נזק שלם ואסלא חצי נזק -

And obligated the owner of the donkey to pay full damages for the bread (מדין שן) and ח"נ for the basket (מדין קרן) since it is (משונה). This

¹ The אמ"ה הערה 49. See (רש"י בד"ה ובין and גמרא) the מזיק has to be destroyed anyways.

² The commentaries explain that (according to the ר"ת) the תפיסא may take place only בשעת ההיזק, but not after the דבר המזיק is back בבעלים.

³ See 'Thinking it over # 2.

⁴ See 'Thinking it over # 3.

⁵ It would seem that if he was תופס the דבר המזיק it would not be (such) a תקלה if the דבר המזיק is worth more than the היזק, since it is a דבר המזיק and needs to be destroyed. See footnote # 1.

concludes the גמרא. The question is how could רב יהודה obligate him to pay a ח"נ (which is a קנס) in בבל.

replies; תוספות

מיירי בתפס או היה דוחקו על ידי שמתא דקבעיה זימנא לארץ ישראל:

It happened that he seized the donkey as payment; therefore he was able to keep it. Or the נזק pressured him (to pay) through a threat of a שמתא⁶, for he set up a time for the litigants to go to א"י where they are דיני קנסות.

Summary

דבר המזיק ובשעת ההיזק is valid תפיסא provided it is the.

Thinking it over

1. Does this rule of the ר"ת (that תפיסא is only עצמו apply only to נזק where the חיוב תשלומין is only מגופו or does it apply in other cases of נזק which pay העלייה מן (however we are not judge them בזה"ז)?⁸

2. This rule of מדינא דאורייתא or is it a תקנת חכמים; ואם תפס לא מפקינן?

3. תוספות argues that if the נזק would be allowed to be תופס anything then he will steal everything and בי"ד will not be able to be מוציא from the נזק since we are not דיני קנסות. דן דיני קנסות. Seemingly if the נזק took more than he is entitled too, then he is a גזולן; why should the בי"ד not be able to obligate the נזק (גזולן) to return (to the מזיק) whatever is more than his damages?!¹⁰

⁶ A שמתא is a type of a חרם that the רבנן place on anyone who does not obey their ruling. The נזק (seemingly) was א"י to have a תורה in א"י, and the מזיק was forced to either pay him or go to א"י under the threat of the שמתא (by יהודה)

⁷ A case in point would be אסו"מ שהניחן בראש גגו ונפלו ברוח מצויה which we are not בזה"ז. Can he be תופס the אסו"מ as payment?

⁸ See חי' ר"נ אות תקמג and אמ"ה.

⁹ See סוכ"ד וחי' ר"נ.

¹⁰ See סוכ"ד אות לב. (Others say that דיני גזילות means דיני קנסות). See also אמ"ה וכו' וכו'.